

RIKSDAGENS SVAR 93/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd (RP 17/2005 rd).

Beredning i utskott

Jord- och skogsbruksutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (JsUB 3/2005 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att regeringen följer upp hur reformen påverkar enskilda gårdar, regioner och produktionsinriktningar och i förekommande fall vidtar åtgärder för att undanröja missförhållandena med hjälp av nationella insatser i syfte att förhindra att stödbortfallet resulterar i att gårdarnas inkomster och utvecklingsmöjligheter kommer i farozonen.
2. Riksdagen förutsätter att regeringen också framöver i sina beslut om jordbruket och livsmedelssektorn i vårt land prioriterar åtgärder för att säkerställa tillgången till inhemska råvaror för självförsörjningen av livsmedel och för industrin.
3. Riksdagen förutsätter att ett av de viktigaste målen för Finlands ståndpunkter i

Europeiska gemenskapens beslutsprocesser är att byråkratin inom jordbruksförvaltningen minskas och att det avsätts resurser för de organisatoriska och personella kostnader som genomförandet av systemet med samlat gårdsstöd medför för att kostnaderna inte skall belasta stöden till jordbrukarna.

4. Riksdagen förutsätter regeringen vidtar åtgärder för att jordbrukare som utvidgar verksamheten eller byter produktionsinriktning inom ramen för gemenskapens regelverk garanteras lika möjligheter att få stödrättigheter som alla andra jordbrukare.
5. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att energiodling av rörfen och andra fleråriga växter skall behandlas som stödberättigade produktionsformer inom ramen för ekologisk odling med sedvanliga odlingsmetoder.
6. Riksdagen förutsätter att det utreds om rätten att överföra stödrättigheter inom ramen för systemet med samlat gårdsstöd kan få sådana konsekvenser för säkerhetsvärdena på redan intecknade jordbruksfastigheter att säkerheterna eventuellt inte räcker till.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde och förhållande till annan lagstiftning

Vid verkställigheten av reformen av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik i fråga om systemet med samlat gårdsstöd tillämpas denna lag till den del det inte bestäms särskilt om det i Europeiska gemenskapens rättsakter eller lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik (1100/1994).

Denna lag tillämpas vid administrationen av stödrättighetsregistret till den del det inte bestäms särskilt om det i lagen om landsbygdsnäringsregistret (1515/1994).

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *system med samlat gårdsstöd* ett stödssystem enligt avdelning III i rådets förordning (EG) nr 1782/2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödssystem för jordbrukare och om ändring av förordningarna (EEG) nr 2019/93, (EG) nr 1452/2001, (EG) nr 1453/2001, (EG) nr 1454/2001, (EG) nr 1868/94, (EG) nr 1251/1999, (EG) nr 1254/1999, (EG) nr 1673/2000, (EEG) nr 2358/71 och (EG) nr 2529/2001, nedan *förordningen om gårdsstöd*,

2) *blandmodell* en stödmodell inom jordbruksreformen där gårdsstödet betalas som en

kombination av enhetligt stöd och gårds-specifikt stöd,

3) *mjölkbidrag* ett mjölkbidrag enligt artikel 95 i förordningen om gårdsstöd,

4) *tjurbidrag och bidrag för stutar* ett särskilt bidrag enligt artikel 123 i förordningen om gårdsstöd,

5) *trädesrättighet* en hektarspecifik stödrättighet som beviljas jordbrukare i enlighet med artiklarna 53 och 63.2 i förordningen om gårdsstöd, och

6) *särskild stödrättighet* en rättighet enligt artiklarna 47 och 48 i förordningen om gårdsstöd.

2 kap.

Verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd

3 §

Blandmodell och verkställighet

Systemet med samlat gårdsstöd införs den 1 januari 2006 och systemet för jordbruksrådgivning den 1 januari 2007.

I blandmodellen består en stödrättighet av en enhetlig stöddel och en eventuell gårdsspecifik tilläggsdel och utöver dem kan trädesrättigheter och särskilda stödrättigheter fastställas. I situationer som anges närmare genom förordning av statsrådet kan stödrättigheterna omfatta en rättighet enligt artikel 60 i förordningen om gårdsstöd. Den gårdsspecifika tilläggsdelen fastställs för gårdsbruksenheter som har fått tjurbidrag och bidrag för stutar under referensperioden 2000—2002, gårdsbruksenheter som har fått stöd för stärkelsepotatis under referensperioden 2000—2002, gårdsbruksenheter som har rätt till mjölkbidrag den 31 mars 2006 samt gårdsbruksenheter som är berättigade till en gårds-

specifik tilläggsdel ur den nationella reserven. Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om verkställigheten av reformen samt om tidpunkten för verkställigheten.

I den gårdsspecifika tilläggsdelen inkluderas 100 procent av mjölkbidraget, 30 procent av tjurbidraget och bidraget för stutar samt 40 procent av det stöd som inte är kopplat till produktionen av stärkelsepotatis. Tilläggsdelarna förblir oförändrade åren 2006—2010. Åren 2011—2013 är beloppet av tilläggsdelarna 70 procent och åren 2014 och 2015 35 procent av den ursprungliga nivån. Från och med år 2016 betalas inga tilläggsdelar. Närmare bestämmelser om övergångsperioden, den gradvisa minskningen av tilläggsdelarna och specialstödrättigheterna samt om en motsvarande höjning av det enhetliga stödet kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

De belopp som är resultatet av mjölkbidrag och dess tilläggsbidrag enligt artikel 62 i förordningen om gårdsstöd skall i sin helhet ingå i systemet med samlat gårdsstöd från ingången av 2006.

Bestämmelser om stödformer enligt artiklarna 67—70 i förordningen om gårdsstöd, grunder för att bevilja stöd, stödbelopp, nivåer på enhetsstöden samt andra villkor för stöden i fråga utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Tak, stödregioner och referensbelopp

Det nationella taket delas upp mellan stödregionerna i enlighet med det stödbelopp som beräknats på grundval av produktion som har berättigat till EU:s inkomststöd åren 2000—2002. Stödbeloppet för mjölk bestäms utifrån den individuella referenskvantiteten för mjölk den 31 mars 2006.

Det enhetliga stödet fastställs för de stödberättigande hektar i regionen i fråga som jordbrukarna uppger i sin ansökan om stödrättigheter år 2006.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om regionala tak, beloppen av regionalt enhetligt stöd och stödregioner enligt artikel 58 i förordningen om gårdsstöd.

Genom förordning av statsrådet fastställs beräkningsgrunderna för de referensbelopp som avses i förordningen om gårdsstöd och i kommissionens förordning (EG) nr 795/2004 om tillämpningsföreskrifter för det system med samlat gårdsstöd som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 1782/2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitikerna och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare, nedan *kommissionens förordning II*.

5 §

Nationell reserv

Den nationella reserven administreras på nationell nivå.

För att upprätta en nationell reserv används en procentuell andel av det nationella taket enligt vad som fastställs genom förordning av statsrådet. Också efter det att stödrättigheterna har fastställts skall linjära minskningar av dem genomföras i enlighet med artikel 42.7 i förordningen om gårdsstöd, om den nationella reserven inte är tillräcklig för att bevilja stödrättigheter och referensbelopp för de fall som avses i artikel 42.3 och 42.4 i förordningen om gårdsstöd. Genom förordning av statsrådet kan bestämmelser som preciserar förordningen om gårdsstöd och kommissionens förordning II utfärdas om minskning av stödrättigheternas värde när den nationella reserven inte räcker till.

Stödrättigheter kan vid behov minskas i enlighet med artiklarna 42.9 och 46.3 i förordningen om gårdsstöd och artiklarna 9, 10, 44 och 45 i kommissionens förordning II. Närmare bestämmelser om minskningar av stödrättigheter enligt dessa artiklar utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Permanenta betesmarker

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser som preciserar förordningen om gårdsstöd samt kommissionens förordning I och II när det gäller skyldigheten att bibehålla permanent betesmark samt grunderna för gårdsspecifika omställningsförbud, grunderna för att bevilja förhandsgodkännande, grunderna för skyldigheter att återställa mark till permanent betesmark samt andra motsvarande omständigheter i anknytning till permanenta betesmarker på gårdsnivå enligt artikel 4 i kommissionens förordning (EG) nr 796/2004 om närmare föreskrifter för tillämpningen av de tvärvillkor, den modulering och det integrerade administrations- och kontrollsystem som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 1782/2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare, nedan *kommissionens förordning I*.

7 §

Övervakning av föreskrivna verksamhetskrav

Arbetskrafts- och näringscentralen övervakar efterlevnaden av naturvårdslagen (1096/1996) och jaktlagen (615/1993) till den del övervakningen gäller efterlevnaden av föreskrivna verksamhetskrav enligt artikel 4 i förordningen om gårdsstöd. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om hur efterlevnaden av föreskrivna verksamhetskrav enligt förordningen om gårdsstöd skall övervakas.

3 kap.

Stödrättigheter och trädesrättigheter

8 §

Beviljande och fastställande av stödrättigheter

Jordbrukare kan beviljas stödrättigheter om de vid tidpunkten för ansökan om stödrättighe-

ter genom ett förfarande som föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet kan visa att de är jordbrukare i den bemärkelse som avses i artikel 2 punkt a i förordningen om gårdsstöd och om de uppger stödberättigande hektar i ansökan det första verkställighetsåret. Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas om tidpunkten för innehav av åker samt utfärdas bestämmelser som preciserar förordningen om gårdsstöd och kommissionens förordning I och II när det gäller villkoren för stödberättigande.

En jordbrukare som anholder om fastställande av stödrättigheter skall ha minst 0,3 hektar jordbruksmark på sin gårdsbruksenhet. För särskilda stödrättigheter fastställs ingen minimiareal.

Antalet stödberättigande hektar och övrigt antal hektar som avses i rådets och kommissionens förordningar kan fastställas genom förordning av statsrådet.

Den nationella reserven används för att fastställa referensbelopp för jordbrukare som befinner sig i en särskild situation som fastställs av kommissionen enligt artikel 42.4 i förordningen om gårdsstöd. Den nationella reserven kan dessutom användas för att bevilja referensbelopp för jordbrukare som har inlett sin jordbruksverksamhet efter den 31 december 2002, eller under 2002, om de inte har fått något direktstöd under det året. Referensbelopp kan också fastställas för jordbrukare i de områden som omfattas av omstrukturings- eller utvecklingsprogram som rör någon av formerna för offentlig intervention i syfte att undvika nedläggning av jordbruksmark eller i syfte att uppväga specifika nackdelar för jordbrukare i de områdena. Genom förordning av statsrådet kan bestämmelser utfärdas som preciserar förordningen om gårdsstöd och kommissionens förordning II i fråga om användningen av den nationella reserven.

Genom förordning av statsrådet kan det i de fall som avses i artikel 42.3 och 42.5 i förordningen om gårdsstöd och i kapitel 3 avsnitt 3 i kommissionens förordning II utfärdas närmare bestämmelser om grunderna för det antal rättigheter som tilldelas jordbrukare och för att öka enhetsvärdet.

Genom förordning av statsrådet fastställs ett regionalt genomsnitt utifrån värdet av de stödrättigheter som beviljats jordbrukarna i regionen samt föreskrivs om tidpunkten för när det regionala genomsnittet skall fastställas.

9 §

Innehav av odlingsskiften

Jordbrukaren kan årligen välja att den period av tio månader som avses i artikel 44.3 i förordningen om gårdsstöd skall börja tidigast den 1 februari och senast den 30 april.

10 §

Användning och överföringar av stödrättigheter

En jordbrukare som förfogar över särskilda stödrättigheter kan avvika från skyldigheten att tillhandahålla ett sådant antal stödberättigande hektar som motsvarar antalet rättigheter förutsatt att han eller hon bibehåller åtminstone 50 procent av den jordbruksverksamhet som bedrevs under referensperioden, uttryckt i djurenheter. Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om grunderna för hur regeln om 50 procent skall utformas.

Regioner för handel med stödrättigheter enligt artikel 63.1 i förordningen om gårdsstöd är de stödregioner som avses i artikel 58 i förordningen.

Den som överför stödrättigheter skall underätta den behöriga arbetskrafts- och näringscentralen om överföringen inom en tidsfrist som fastställs genom förordning av statsrådet. Vidare kan det genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser som preciserar förordningen om gårdsstöd och kommissionens förordning II när det gäller villkoren för överföring av stödrättigheter.

Arbetskrafts- och näringscentralen har i situationer enligt artikel 73 a i kommissionens förordning I rätt att vidta åtgärder för återbetalning av stödrättigheter. Bestämmelser om förfarandet vid återbetalning av stödrättigheter kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Då en jordbrukare utan vederlag till arrendegivaren överlåter en stödrättighet som har fastställts på grundval av stödberättigande jordbruksmark som arrenderats av jordbrukaren, skall överlåtelsen inte betraktas som gåva enligt lagen om skatt på arv och gåva (378/1940) om stödrättigheten överläts vid utgången av en arrendeperiod som är i kraft den 28 april 2006, dock senast den 31 december 2016.

11 §

Situationer som gäller generationsväxlingar

Som förskott på arv betraktas, utöver vad som föreskrivs i 6 kap. 1 § 1 mom. i ärvdabalken (40/1965), vid tillämpning av artikel 33.1 b och artikel 43.1 första stycket i förordningen om gårdsstöd även ett år 2003 eller senare genomfört

1) köp av en gårdsbruksenhet eller en del av en gårdsbruksenhet som finansieras med bidrag, lån eller vardera inom ramen för startstöd till unga jordbrukare,

2) köp av en gårdsbruksenhet där köparen är säljarens arvinge i rätt nedstigande led, syster eller bror eller arvinge till dem i rätt nedstigande led, fosterbarn eller make till de ovan nämnda förutsatt att köpesumman är uppenbart lägre än vad den annars skulle ha varit vid motsvarande köp om inget ovan avsett förhållande mellan köpare och säljare hade existerat, samt

3) köp av en del av en gårdsbruksenhet som genomförs i enlighet med 25 kap. 1 b § 3 mom. i ärvdabalken.

12 §

Trädesrättigheter

Genom förordning av statsrådet fastställs regionala procentsatser som anger trädeskravet. Utsäde får sås på trädesarealen från och med den 15 juli i enlighet med de miljöaspekter som fastställs särskilt genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas om åtgärder enligt artikel 54.5 i förordningen om gårdsstöd för att förhindra varje bety-

dande ökning av den totala jordbruksareal som ger trädesrättigheter.

Av kostnaden för anläggning av fleråriga grödor avsedda för produktion av biomassa på mark som tagits ur produktion kan en andel som fastställs genom förordning av statsrådet vid behov betalas ut som nationellt stöd. Andelen kan dock vara högst 50 procent.

4 kap.

Stödrättighetsregister

13 §

Inrättande av ett register

Uppgifterna i landsbygdsnäringsregistret kan användas för inrättandet av ett stödrättighetsregister. Inskrivningen i stödrättighetsregistret är avgiftsfri.

14 §

Registeransvarig, användare och ändamål

Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral ansvarar för stödrättighetsregistret. Jord- och skogsbruksministeriet, jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral, arbetskrafts- och näringscentralernas landsbygdsavdelningar samt kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att få uppgifter ur registret vid kontroller av stödrättigheter och vid samkörning av uppgifter i överensstämmelse med artikel 21 i förordningen om gårdsstöd samt vid annan administration av stödrättigheter enligt förordningen om gårdsstöd.

15 §

Uppgifter i registret

I registret kan följande uppgifter föras in:

1) gårdsbruksenhetens identifikationsuppgifter,

2) stödrättighetens innehavare och ägare, kontaktuppgifter, personbeteckning eller företags identifikationsuppgifter,

3) typ av stödrättighet och stödrättighetens värde,

4) datum då stödrättigheten fastställts,

5) datum då stödrättigheten senast använts,

6) ändring i besittningen av stödrättigheten,

7) minskning av stödrättigheter till reserven och tilldelning ur reserven,

8) stödrättighetens ursprung, samt

9) regionala restriktioner.

Också andra uppgifter kan införas i registret om Europeiska gemenskapens bestämmelser förutsätter det och om uppgifterna är nödvändiga med tanke på administrationen av stödrättighetsregistret.

16 §

Registrets offentlighet och utlämnande av uppgifter ur registret

På offentligheten för uppgifterna i stödrättighetsregistret, utlämnandet av uppgifter och de avgifter som tas ut för utlämnandet tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (629/1999) och för personuppgifterna personuppgiftslagen (523/1999).

17 §

Rättelse av registeruppgifter

Bestämmelserna i 29 § i personuppgiftslagen tillämpas då oriktiga, onödiga, bristfälliga eller föråldrade uppgifter i registret rättas, utplånas och kompletteras. En oriktig uppgift skall antecknas som oriktig och får sparas i fem års tid från det att felet upptäcktes om det är nödvändigt för att trygga den registrerades, registeransvariges eller någon annan parts rättigheter. En sådan uppgift får användas endast i syfte att trygga dessa rättigheter. Om Europeiska gemenskapens bestämmelser emellertid förutsätter att uppgifterna skall sparas en längre tid än fem år skall bestämmelserna följas.

18 §

Förvaring av uppgifter

Uppgifterna förvaras i registret under en så lång tid som Europeiska gemenskapens bestämmelser kräver eller så länge det annars är nödvändigt för administrationen av stödrättigheter enligt förordningen om gårdsstöd.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

19 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om administrationen av stödrättighetsregistret samt om hur systemet med jordbruksrådgivning skall genomföras.

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser än denna lag vid behov utfärdas också om andra omständigheter som enligt Europeiska gemenskapens förordningar skall avgöras av en medlemsstat.

20 §

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 1 200 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

En stödrättighet som innefattar någon annan rättighet än den som avses i artikel 60 i förordningen om gårdsstöd och som enligt denna lag har beviljats en jordbrukare som besitter jordbruksmark på grundval av ett arrendeavtal som har ingåtts innan denna lag trädde i kraft överförs till utarrenderaren när arrendetiden går ut, om inte arrendeförhållandet förlängs eller om ingenting annat avtalas mellan arrendatorn och utarrenderaren och utarrenderaren av orsaker som är oberoende av honom eller henne själv inte får stödrättighet ur den nationella reserven.

I de fall som avses i 3 mom. skall utarrenderaren under övergångstiden i 3 § 3 mom. årligen efter att arrendetiden har gått ut ersätta arrendatorn för skillnaden i värdet per hektar mellan den regionala stödrättigheten för enhetligt stöd och arrendatorns stödrättighet med tilläggsdel, om arrendatorn och utarrenderaren inte kommer överens om något annat.

Lag**om ändring av 48 § i inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
fögas till 48 § i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) ett nytt 7 mom. som följer:

48 §

Skattefria överlåtelsevinster

skogsbruk tillämpas vid överlåtelse av jordbruksjord också på överlåtelse av rättigheter till samlat gårdsstöd inom ramen för GJP för den jordbruksjord som överläts till mottagaren.

Bestämmelserna i 1 mom. 3 punkten om överlåtelse av fast egendom som hör till lant- och

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lagen tillämpas första gången på beskattningen för 2006.

Lag

om ändring av 55 § i lagen om skatt på arv och gåva

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skatt på arv och gåva av den 12 juli 1940 (378/1940) 55 § 2 mom., sådant det lyder i lag 576/2004 och
fogas till 55 §, sådan den lyder i lagarna 1110/1994, 507/1998 och 909/2001 samt i nämnda lag 576/2004, ett nytt 6 mom. som följer:

55 §

— — — — —
För beräkning av den del av skatten som skall lämnas odebiterad avdras från skatt som påförts enligt denna lag den skatt som för arvsandelen eller gåvan borde påföras, om gårdsbruksenhetsens jordbruksjord och den motsvarande rättigheten till samlat gårdsstöd inom ramen för GJP, skog, byggnader, konstruktioner, maskiner, redskap och anordningar samt skulder som hänförs till dem, ävensom till ett annat företag än en gårdsbruksenhet hörande företagsförmögenhet skulle värderas till ett belopp som motsvarar 40 procent av beloppet enligt de grunder som iakttagits vid den förmögensbeskattning som verkställdes under året före

skattskyldighetens inträde. Den ovan avsedda skillnaden eller, om den är större än den del av den i 1 mom. 3 punkten avsedda arvs- och gåvoskatten som överstiger 850 euro, det sistnämnda beloppet, debiteras inte.

— — — — —
Vid tillämpningen av 2 mom. värderas jordbruksjord och den rättighet till samlat gårdsstöd inom ramen för GJP som samtidigt överläts för jordbruksjorden tillsammans till ett belopp som motsvarar 40 procent av värdet för jordbruksjorden vid förmögensbeskattning.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lagen tillämpas när skattskyldigheten har börjat sedan lagen har trätt i kraft.

Helsingfors den 22 juni 2005
